

УДК 338.001.36
<https://doi.org/10.30838/EP.200.307-312>

Михайленко О.В.
кандидат економічних наук
Національний університет харчових технологій
Mykhailenko Olha
PhD in Economic Sc.
National University of Food Technologies
<https://orcid.org/0000-0002-8552-5601>

Соломчук Л.М.
кандидат економічних наук
Національний університет харчових технологій
Solomchuk Liudmyla
PhD in Economic Sc.
National University of Food Technologies
<https://orcid.org/0009-0009-2393-6323>

Скоморохова С.Ю.
Національний університет харчових технологій
Skomorohova Svitlana
National University of Food Technologies
<https://orcid.org/0009-0004-1587-0575>

АНАЛІТИЧНО-СТАТИСТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО РИНКУ УКРАЇНИ: СТАН, ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

В статті розглянуті основні питання щодо сутності інвестицій та інвестиційного ринку із врахуванням геополітичної та економічної нестабільності, важливості залучення інвестицій для відбудови країни, змін в законодавстві та міжнародній підтримці, пошуком нових форматів інвестування та формуванні інвестиційної політики держави. Необхідність дослідження інвестиційного ринку обумовлюється геополітичною та економічною нестабільністю, важливістю залучення інвестицій для відбудови країни, змінами в законодавстві та міжнародній підтримці, пошуком нових форматів інвестування та формуванні інвестиційної політики держави.

Вивчення інвестиційного ринку дозволило виявити точки зростання для спрямування ресурсів в найперспективніші сектори. Встановлено, що попри виклики, пов'язані з війною та економічними труднощами, Україна має значний потенціал для залучення інвестицій. Підтримка міжнародних партнерів, післявоєнна відбудова та розвиток стратегічних секторів можуть зробити країну привабливою для іноземного та внутрішнього капіталу. Таким чином, дослідження інвестиційного ринку України має не лише наукову, але й прикладну цінність для органів влади, бізнесу, міжнародних партнерів та інституцій розвитку.

Ключові слова: інвестиції, інвестиційний ринок, аналіз, перспективи розвитку, інвестиційна привабливість.

ANALYTICAL AND STATISTICAL RESEARCH OF THE INVESTMENT MARKET OF UKRAINE: STATE, CHALLENGES AND DEVELOPMENT PROSPECTS

The article considers the main issues regarding the essence of investments and the investment market, taking into account geopolitical and economic instability, the importance of attracting investments for the reconstruction of the country, changes in legislation and international support, the search for new investment formats and the formation of the state's investment policy. The need to study the investment market is determined by geopolitical and economic instability, the importance of attracting investments for the reconstruction of the country, changes in legislation and international support, the search for new investment formats and the formation of the state's investment policy.

The purpose of the article is to study the state and prospects for the development of the investment market of Ukraine, taking into account the current state of the economy and internal and external risks. Investment market research requires a comprehensive approach using both general scientific (analysis and synthesis, induction and deduction, comparison, abstraction and modeling) and specialized methods (time series analysis, correlation and regression analysis, SWOT analysis and PEST analysis). Also, special methodological techniques are used in the research process, such as expert

survey, scenario forecasting, SWOT matrices and comparative analysis of investment attractiveness of regions/industries. These methods allow for a deeper understanding of the structure, trends and prospects for the development of the investment market.

The study of the investment market allowed us to identify growth points for directing resources to the most promising sectors. It was found that despite the challenges associated with the war and economic difficulties, Ukraine has significant potential for attracting investment. Support from international partners, post-war reconstruction, and the development of strategic sectors can make the country attractive to foreign and domestic capital. Thus, research into the Ukrainian investment market has not only scientific but also applied value for government agencies, businesses, international partners, and development institutions.

Keywords: investments, investment market, analysis, development prospects, investment attractiveness

JEL classification: E 20, E44

Постановка проблеми. Дослідження інвестиційного ринку України є надзвичайно актуальним у контексті сучасних економічних, політичних і соціальних викликів, з якими стикається країна. Інвестиції відіграють ключову роль у стимулюванні економічного зростання, модернізації виробництва, створенні нових робочих місць та забезпеченні конкурентоспроможності національної економіки. Вивчення цього питання дозволяє оцінити поточні тенденції, ризики та перспективи залучення капіталу, що є критично важливим для відновлення економіки та подальшого розвитку держави.

В умовах воєнного стану, макроекономічної нестабільності та зростання ризиків для бізнесу постає потреба у детальному аналізі сучасного стану, динаміки та перспектив розвитку інвестиційного ринку. Це дозволяє виявити основні проблеми, що стримують приплив капіталу, оцінити ефективність державної політики у сфері інвестування та визначити потенційно привабливі галузі для іноземних і внутрішніх інвесторів.

Необхідність дослідження інвестиційного ринку обумовлюється геополітичною та економічною нестабільністю, важливістю залучення інвестицій для відбудови країни, змінами в законодавстві та міжнародній підтримці, пошуком нових форматів інвестування та формуванні інвестиційної політики держави.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми залучення та реалізації інвестиційних коштів, розвитку інвестиційного ринку цікавили багатьох науковців України та багатьох країн світу. Серед багатьох вчених доцільно виділити Бланк І. (спеціалізується на інвестиційному менеджменті та фінансовому аналізі), Амошу О. (досліджує проблеми розвитку промисловості та інвестиційної привабливості), Кузнєцова С. (займається питаннями державної інвестиційної політики), Шевченко О. (фокусується на регіональній інвестиційній привабливості), Геєць В. (вивчає інвестиційні процеси в контексті макроекономічної стабільності).

Великий вклад в теоретичне обґрунтування ролі державних інвестицій у стимулюванні економіки зробив Д.М. Кейнс. Також необхідно відмітити М. Портера (розроблення теорії конкурентоспроможності, які напряду впливають на інвестиційну привабливість), Дж. Стігліца (вивчення ролі інституцій у залученні інвестицій), Д. Родріка (дослідження глобалізації та її вплив на розвиток інвестиційних потоків) та багатьох інших.

Дослідження інвестиційного ринку вимагає

комплексного підходу з використанням як загальнонаукових (аналіз і синтез, індукція і дедукція, порівняння, абстрагування та моделювання), так і спеціалізованих методів (аналіз динамічних рядів, кореляційно-регресійний аналіз, SWOT-аналіз та PEST-аналіз). Також в процесі дослідження застосовуються спеціальні методичні прийоми, такі як експертне опитування, сценарне прогнозування, SWOT-матриці та порівняльний аналіз інвестиційної привабливості регіонів/галузей. Ці методи дозволяють глибше зрозуміти структуру, тенденції та перспективи розвитку інвестиційного ринку.

Вивчення інвестиційного ринку України має ряд невирішених проблем через непередбачуваність зовнішніх факторів, інформаційну асиметрію (брак достовірної та повної інформації про об'єкти інвестування, що ускладнює ухвалення раціональних рішень), оцінку реального рівня ризику, недостатній рівень правового захисту інвесторів, аналіз впливу цифровізації на ринок та екологічну та соціальну відповідальність (ESG). Основними проблемами при дослідженні стратегічного розвитку інвестиційного ринку є насамперед динамічність змін економічного середовища, недостатність даних для довгострокових прогнозів, високий рівень невизначеності, суперечності між короткостроковими та довгостроковими цілями, недосконалість стратегічного планування на національному рівні та проблеми оцінки сталого розвитку.

Вивчення наявності, динаміки та структури інвестиційних ресурсів, їх моніторинг, що дозволить вчасно приймати ефективні управлінські рішення щодо їхнього залучення та раціонального використання, потребує постійної уваги та створює простір для наукових пошуків і практичних рішень.

Метою статті є вивчення стану та перспектив розвитку інвестиційного ринку України із врахуванням сучасного стану економіки та внутрішніх та зовнішніх ризиків.

Вклад основних результатів дослідження. Інвестиції — це вкладення капіталу (грошей, майна, інтелектуальної власності) з метою отримання прибутку або досягнення соціального, економічного чи стратегічного ефекту в майбутньому. Також інвестиціями вважають процес розміщення ресурсів у різні активи (наприклад, обладнання, нерухомість, інновації, цінні папери), який має на меті зростання вартості цих активів або отримання доходу або інструмент фінансування відновлення інфраструктури, розвитку бізнесу та

модернізації виробництва. Інвестиції мають низку основних властивостей, які визначають їхню природу, ефективність та привабливість для інвестора (рис.1).

Знання цих властивостей допомагає краще оцінювати ризики і приймати зважені рішення.

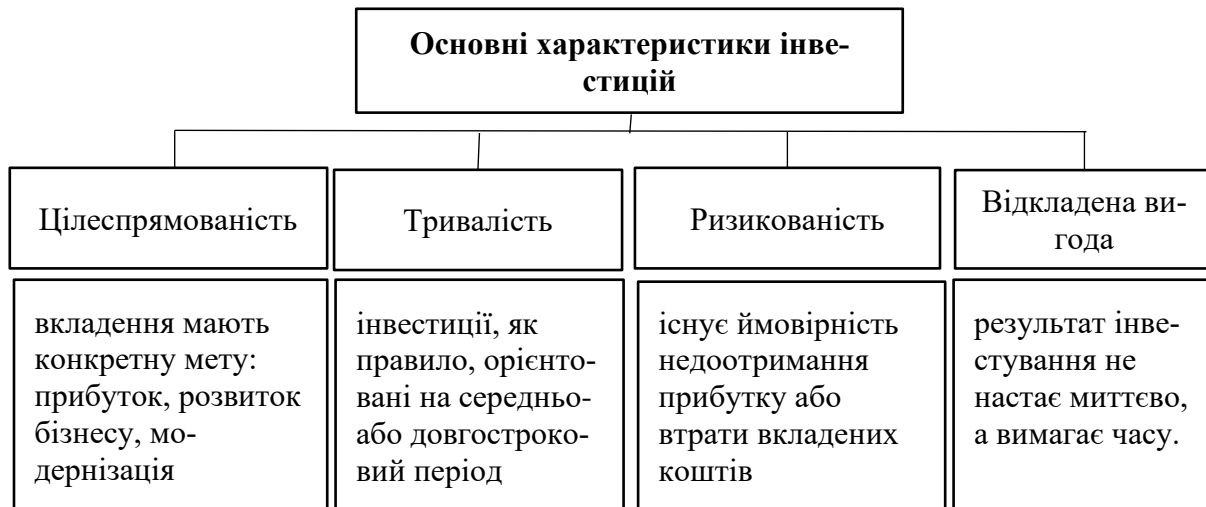

Рис. 1. Основні характеристики інвестицій
Джерело: сформовано авторами на основі [3,9]

Інвестиції та інвестиційний ринок — це два тісно пов'язані елементи єдиної економічної системи. Інвестиційний ринок — ключовий механізм, що забезпечує фінансування економічного зростання та структурну модернізацію економіки. Інвестиційний ринок має специфічні властивості, які визначають його функціонування та відрізняють від інших типів ринків. До таких властивостей можна віднести високий рівень ризику,

чутливість до інформації, динамічність, конкурентоспроможність, довгостроковий характер, урегульованість, інтернаціоналізація. Зміст перерахованих властивостей наданий в таблиці 1.

Після повномасштабного вторгнення Росії в Україну у 2022 році, інвестиційне середовище зазнало суттєвих трансформацій.

Таблиця 1.

Характеристика сутності основних властивостей інвестиційного ринку

№	Властивість	Зміст
1	Високий рівень ризику	Інвестиції завжди пов'язані з ризиком: можливістю неотримання очікуваного прибутку або втрати капіталу. Ризик залежить від галузі, політичної ситуації, стану економіки та типу активу.
2	Чутливість до інформації	Ринок швидко реагує на новини, аналітику, прогнози. Доступ до актуальної та правдивої інформації є вирішальним для прийняття інвестиційних рішень.
3	Динамічність	Ціни та умови інвестування постійно змінюються під впливом внутрішніх і зовнішніх факторів. Це створює можливості, але й вимагає гнучкості та оперативності.
4	Конкурентоспроможність	На ринку існує велика кількість інвесторів і об'єктів інвестування, що створює умови для ринкової конкуренції, зниження вартості капіталу та підвищення ефективності.
5	Довгостроковий характер	Більшість інвестицій не дає миттєвого результату — прибуток реалізується через певний період (від кількох місяців до кількох років).
6	Урегульованість	Ринок підлягає контролю з боку держави, фінансових установ і міжнародних норм. Це забезпечує стабільність та захист прав інвесторів.
7	Інтернаціоналізація	Сучасний інвестиційний ринок є глобальним — капітали можуть вільно переміщатися між країнами, що створює широкі можливості, але й підвищує складність регулювання.

Джерело: складено авторами на основі [1,2]

У таких умовах дослідження ринку набуває особливої ваги для оцінки ризиків, визначення безпечних напрямків вкладень та розробки ефективної стратегії економічного відновлення. Окрему увагу варто приділити прямим іноземним інвестиціям, які можуть стати

каталізатором післявоєнного відновлення України. Крім того, аналіз інвестиційного середовища дозволяє прогнозувати тенденції розвитку економіки та визначати шляхи підвищення інвестиційної привабливості країни.

В процесі аналітично-статистичного дослідження інвестиційного ринку України було визначено, що попри воєнні дії, кількість іноземних компаній, що працюють в Україні, зросла з 57% у 2023 році до 70% у 2024 році. Проте лише 12% компаній відзначили значне покращення умов для інвестування. При цьому загальний обсяг прямих іноземних інвестицій в 2024 році в Україну склав \$3,33 млрд, що на 25% менше в порівнянні із 2023 роком. При цьому близько 71,6% становило реінвестування прибутків іноземних інвесторів, що свідчить про їхню довіру до українського ринку. Вивчення напрямків інвестування показало, що в третьому кварталі 2024 року найбільші обсяги прямих іноземних інвестицій були спрямовані на виробництво

(19,6%), оптову та роздрібну торгівлю (15,5%), фінансові та страхові послуги (11,8%), добувну промисловість (10,9%), розвиток інформації та комунікацій (8,5%). За перші два місяці 2025 року обсяг ПІІ становив лише \$351 млн, що вказує на значне зниження інвестиційної активності. Аналіз статистичної звітності України дозволив визначити, що за 2022-2025 рр. питома вага капітальних інвестицій в матеріальні активи в Україні більше 95%. І, хоча в 2022 р. вона зменшилася на 0,5 в.п., в 2023 р. питома вага інвестицій в матеріальні активи досягла рівня 2020 року – 95,1%. Також уваги заслуговує дослідження динаміки капітальних інвестицій за видами активів в Україні за 2021-2023 рр (табл. 2).

Таблиця 2

Аналіз динаміки капітальних інвестицій за видами активів в Україні за 2021-2023 рр.

	Абсолютне відхилення, млн.грн			Темп зміни, %		
	2023р від 2022р	2023р від 2021р	2022р від 2021р	2023р від 2022р	2023р від 2021р	2022р від 2021р
Усього	217621	-46618	-264239	153,1	93,1	60,8
Інвестиції у матеріальні активи	207416	-46343	-253759	153,3	92,8	60,5
житлові будинки	4685	-19272	-23957	117,0	62,6	53,5
нежитлові будівлі	30740	-19998	-50738	157,4	80,8	51,3
інженерні споруди	72882	-25257	-98139	204,6	84,9	41,5
машини, обладнання та інвентар	70096	5734	-64362	148,9	102,8	68,9
транспортні засоби	30430	10555	-19875	157,6	114,5	72,7
земля	710	-1270	-1980	168,7	57,9	34,3
довгострокові біологічні активи рослинництва та тваринництва	1909	1277	-632	136,8	121,9	89,1
інші матеріальні активи	-4036	1888	5924	88,8	106,3	119,7
Інвестиції у нематеріальні активи	10205	-275	-10480	149,5	99,1	66,3
з них						
програмне забезпечення та бази даних	5453	2602	-2851	139,5	115,6	82,9
права на комерційні позначення, об'єкти промислової власності, авторське право та суміжні з ним права (уключаючи розважальні програми й оригінали літературних і художніх творів), патенти, ліцензії, концесії тощо	0	0	0	x	x	x
творів), патенти, ліцензії, концесії тощо	1346	-1424	-2770	141,1	76,4	54,2

Джерело: складено авторами на основі [3, 4, 5, 7,]

Отже, в результаті проведеного аналізу ми бачимо, що загальна величина капітальних інвестицій в 2022 р. в порівнянні із 2021 р. суттєво зменшилася (на 39,2% або на 264239 млн.грн). Але в 2023 р. їх величина майже досягла рівня 2021 року. В 2022 р. капітальні інвестиції в матеріальні активи майже за усіма видами активів зменшувалися. Найбільше зменшення спостерігається в інвестуванні в земельні ресурси (на 1980 млн.грн або на 66%). Але в 2023 р. в порівнянні із 2021 р ця величина зменшилася і склала 1270 млн.грн, тобто 42%. Також суттєві скорочення капітальних інвестицій відзначалися у вкладення у інженерні споруди. І якщо в 2022 р. зменшення капітальних інвестицій і цей вид активів в 2022 р в порівнянні із 2021 р.

становило 98139 млн.грн. (41,5%), то в 2023р в порівнянні із 2021 р зменшення вкладень в інженерні споруди складало лише 15%.

Отже, в результаті проведеного аналізу ми бачимо, що загальна величина капітальних інвестицій в 2022 р. в порівнянні із 2021 р. суттєво зменшилася (на 39,2% або на 264239 млн. грн). Але в 2023 р. їх величина майже досягла рівня 2021 року. В 2022 р. капітальні інвестиції в матеріальні активи майже за усіма видами активів зменшувалися. Найбільше зменшення спостерігається в інвестуванні в земельні ресурси (на 1980 млн.грн або на 66%). Але в 2023 р. в порівнянні із 2021 р ця величина зменшилася і склала 1270 млн.грн, тобто 42%. Також суттєві скорочення капітальних

інвестицій відзначалися у вкладення у інженерні споруди. І якщо в 2022 р. зменшення капітальних інвестицій і цей вид активів в 2022 р в порівнянні із 2021 р. становило 98139 млн.грн. (41,5%), то в 2023 р в порівнянні із 2021 р зменшення вкладень в інженерні споруди складало лише 15%.

Вивчення інвестиційного ринку дозволяє виявити точки зростання та спрямувати ресурси в найперспективніші сектори. Ключовими секторами для активізації інвестиційної діяльності в Україні є інфраструктура країни (реконструкція міст та відновлення доріг, мостів, залізниць, залучення інвесторів у транспортні хаби та логістику), енергетика (модернізація електромереж та розвиток відновлюваних джерел (сонячні та вітрові станції), підвищення енергоефективності підприємств), агропромисловий комплекс (інвестиції в переробку сільгосппродукції, розвиток технологій точного землеробства та агроінновацій), технології та стартапи (український ІТ-сектор залишається конкурентоспроможним на міжнародному ринку, розвиток штучного інтелекту, блокчейну та фінтеху) та медицина та фармацевтика (локальне виробництво ліків та медичного обладнання, інвестиції в цифрову медицину та телемедицину) [2, 3, 8].

Дослідження стану інвестиційного ринку дозволяє

виділити позитивні та негативні чинники впливу. Позитивними чинниками впливу є:

- підтримка міжнародних фінансових установ (ЄБРР, МВФ, Світовий банк) - понад 16,6 млрд євро інвестицій у 2024 році;
- відновлення ВВП - у 2023–2024 роках спостерігалось часткове зростання економіки після падіння на 30% у 2022 році;
- активний розвиток ІТ-сектору та цифрової економіки - експорт ІТ-послуг залишається стабільним;
- збільшення інвестицій у "зелену" енергетику та альтернативні джерела енергії.

Негативними факторами, що впливають на стан інвестиційного ринку є високі ризики через війну, що стримує довгострокові інвестиції, значні втрати в промисловості та агросекторі через бойові дії, інфляція та фінансова нестабільність (коливання курсу гривні, зростання держборгу), корупція та недостатня швидкість реформ у сфері правосуддя та бізнес-регулювання [6, 7].

За результатами проведеного дослідження можна розглянути песимістичний та оптимістичний сценарії подальшого розвитку інвестиційного ринку (рис. 2).

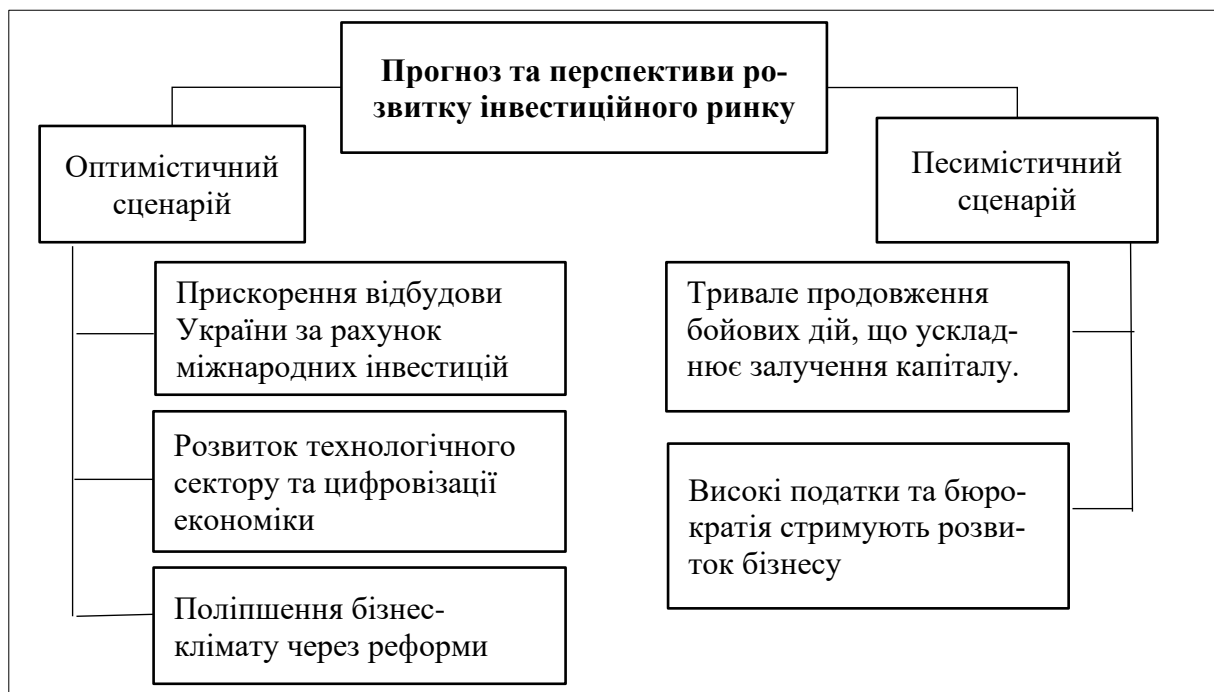

Рис. 2. Прогноз та перспективи розвитку інвестиційного ринку

Джерело: сформовано авторами на основі [3,6, 7, 9]

Перспективи розвитку інвестиційного ринку України залежать від ряду внутрішніх та зовнішніх факторів, таких як завершення війни, міжнародна допомога, реформи та адаптація економіки до нових реалій. У квітні 2024 року Європейський Союз запустив ініціативу Ukraine Investment Framework (UIF), яка передбачає надання гарантій на €7,8 млрд та грантів на €1,5 млрд для залучення інвестицій в Україну. Європейський банк реконструкції та розвитку планує надати

Україні близько 1 млрд євро у 2025 році для відновлення енергетичного сектору. Найпривабливішими залишаються агросектор та нерухомість. Інвестори, присутні в Україні під час війни, можуть отримати вигідні умови для розвитку після її завершення. Але для ефективного залучення інвестиційних ресурсів необхідно реформувати судову систему, правоохоронні органи, податкову та митну служби, а також вирішити проблему дефіциту робочої сили. Таким чином,

дослідження інвестиційного ринку України має не лише наукову, але й прикладну цінність для органів влади, бізнесу, міжнародних партнерів та інституцій розвитку.

Висновки. Отже, попри виклики, пов'язані з війною та економічними труднощами, Україна має значний потенціал для залучення інвестицій. Підтримка міжнародних партнерів, післявоєнна відбудова та розвиток стратегічних секторів можуть зробити країну

привабливою для іноземного та внутрішнього капіталу. Сучасний стан інвестиційного ринку України на березень 2025 року характеризується складною ситуацією, спричиненою триваючим військовим конфліктом та економічними викликами. Проте, міжнародні фінансові інституції продовжують підтримувати українську економіку оскільки Україна має значний потенціал для залучення інвестицій, особливо у стратегічні галузі.

Список використаних джерел:

1. Віблій П., Блавт А. (2023). Інвестиційний потенціал України в умовах війни. Галицький економічний вісник, № 3(82). С. 80–89. DOI: https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2023.03.080.
2. Євтушенко Н.О. (2023). Світовий банк як ключовий партнер у відновленні України після війни. Стратегія розвитку України: фінансово-економічний та гуманітарний аспекти: матеріали Х Міжнар. наук.-практ. конф., 20 жовтня 2023 р. Київ, Інтерсервіс, С. 101-104. URL: <https://ir.nasoa.edu.ua/items/1f90bf74-6502-4ebc-a9b5-a503d6e120bf>.
3. Нікольчук Ю.М. Лопатовська О.О. (2023). Інвестиційна привабливість України: основні тенденції, проблеми та ключові вектори вирішення. Innovation and Sustainability, № 1. DOI: <https://doi.org/10.31649/ins.2023.1.164.175>.
4. Державна служба статистики України: офіційний веб-сайт. URL <https://www.ukrstat.gov.ua/>.
5. Інформаційно-аналітичні матеріали щодо інвестиційного клімату в Україні. (2023). Міністерство економіки України. URL: <https://surl.lu/almotd>.
6. Панкова Л.І., Камалова-Кутинець О.М. (2022). Аналіз тенденцій та перспектив залучення іноземних інвестицій в умовах економіки війни. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління, № 6. URL: <https://reicst.com.ua/pmt/article/view/2022-6-03-02>.
7. Стратегія сталого розвитку України на період до 2030 року. URL: <https://surl.li/jcjrjg>.
8. Тимоць М.В., Стахів Г.І. (2023). Фінансові аспекти залучення іноземних інвестицій в умовах воєнного стану. Економіка та суспільство, Вип. 47. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-47-70>.
9. Тофан І.М. (2023). Проблематика залучення інвестицій та їх податкового супроводу в Україні. Український економічний часопис, Вип. 1. С. 48–51. DOI: <https://doi.org/10.32782/2786-8273/2023-1-9>.

References:

1. Viblyy, P., & Blavt, A. (2023). Investycyjnyj potencjal Ukrainy v umovakh vijny [Investment Potential of Ukraine in the Time of War]. Galician Economic Bulletin, Vol. 3(82). Pp. 80–89. DOI: https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2023.03.080. [in Ukrainian].
2. Yevtushenko, N.O. (2023). Svitoviy bank yak ključovyj partner u vidnovlenni Ukrainy pislia viiny [The World Bank as a Key Partner in the Post-War Restoration of Ukraine]. Ukraine's Development Strategy: Financial, Economic and Humanitarian Aspects: Proceedings of the X International Scientific and Practical Conference. Kyiv, Interservice, Pp. 101-104.. Kyiv. Retrieved from: <https://ir.nasoa.edu.ua/items/1f90bf74-6502-4ebc-a9b5-a503d6e120bf>. [in Ukrainian].
3. Nikolchuk, Yu. & Lopatovska, O. (2023). Investytsiina pryvablyvist Ukrainy: osnovni tendentsii, problemy ta ključovi vektory vyrishennia [Investment attractiveness of Ukraine: main trends, problems and key vectors of solution]. Innovation and Sustainability. No. 1. DOI: <https://doi.org/10.31649/ins.2023.1.164.175>. [in Ukrainian].
4. Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy [State Statistics Service of Ukraine]: official website. Retrieved from: <https://ukrstat.gov.ua>. [in Ukrainian].
5. Informatsiino-analitychni materialy shchodo investytsiinoho klimatu v Ukraini [Information and analytical materials on the investment climate in Ukraine]. Ministry of Economy of Ukraine. Retrieved from: <https://surl.lu/almotd>. [in Ukrainian].
6. Pankova, L.I., & Kamalova-Kutyneć, O.M. (2022). Analiz tendencij ta perspektiv zaluchennja inozemnykh investycij v umovakh ekonomiky vijny [Analysis of trends and prospects for attracting foreign investment in the war economy]. Problems of modern transformations. Series: economics and management, Vol. 6. Retrieved from: <https://reicst.com.ua/pmt/article/view/2022-6-03-02>. [in Ukrainian].
7. Stratehiia staloho rozvytku Ukrainy na period do 2030 roku [Sustainable Development Strategy of Ukraine for the period until 2030]. Retrieved from: <https://surl.li/jcjrjg>. [in Ukrainian].
8. Tymots, M.V., & Stakhiv, H.I. (2023) Finansovi aspekty zaluchennya inozemnykh investytsiy v umovakh voyennoho stanu [Financial aspects of attracting foreign investment in the conditions of martial law]. Economy and society, Vol. 47. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-47-70>. [in Ukrainian].
9. Tofan, I.M. (2023). Problematyka zaluchennya investytsiy ta yikh podatkovoho suprovodu v ukrajini [Problems of attracting investments and their tax support in ukraine]. Ukrainian Economic Journal, Vol. 1. Pp. 48–51. DOI: <https://doi.org/10.32782/2786-8273/2023-1-9>. [in Ukrainian].